

SUCCESSIERECHTEN & SUCCESSIEPLANNING

Successierechten en successieplanning

Inleiding

In de loop der jaren heeft u geduldig uw vermogen opgebouwd. Daarbij heeft u zeker nauwkeurig bekeken hoe u uw vermogensdoelstellingen kon bereiken en heeft u met de nodige aandacht uw beleggingen gekozen. Het is dan ook logisch dat u net zo tewerk gaat bij het kiezen van de manier waarop u uw vermogen aan uw kinderen en kleinkinderen zult overlaten wanneer u sterft.

Natuurlijk beseft u maar al te goed dat vermogensoverdracht bij overlijden gepaard gaat met het betalen van successierechten door uw erfgenamen. En die wil u, in hun belang, toch het liefst zoveel mogelijk binnen de perken houden.

Omdat de 'fysieke' overdracht van effecten aan toonder niet meer toegelaten is, zijn er heel wat klassiekers in het aanbod van de 'anonieme' beleggingen verdwenen. De discrete overdracht van een kasbon, een staatsbon, een aandeel of een obligatie is hierdoor niet meer mogelijk. Elke nieuwe titel moet voortaan ingeschreven worden op een effectenrekening op naam en kan niet meer fysisch overhandigd worden aan de titularis.

Gelukkig bestaan er andere oplossingen. DWV helpt u daarbij. Uw DWV-consulent beschikt immers over een waaier aan verzekeringsformules, die een oplossing voor uw persoonlijke situatie bieden. Uw DWV-consulent helpt u zo de gevolgen van de successierechten te voorzien en er op te anticiperen.

Naast juridisch advies zal hij u informeren over de financiële bescherming van uw partner en uw kinderen. Samen met u, zal hij de bedragen bepalen die nodig zijn om u een comfortabele toekomst te garanderen.

Schenken en erven: wat moet u zeker weten?

- *Wanneer moet de aangifte van de nalatenschap gebeuren?*

Naast de aangiftes die door de bank en/of verzekeraar worden gedaan, moeten de erfgenamen zelf een aangifte doen van de bezittingen en schulden van de overledene. Natuurlijk kunt u ook aan een notaris vragen deze aangifte te doen. Binnen de vijf maanden na het overlijden moet deze aangifte ingediend worden bij het registratiekantoor. Bij een overlijden in een ander Europees land bedraagt deze termijn zes maanden. Bij een overlijden buiten Europa bedraagt die zeven maanden.

Meestal dienen de erfgenamen een gezamenlijke aangifte in, maar elke erfgenaam kan eventueel een afzonderlijke aangifte indienen.

- *Wanneer moeten er successierechten betaald worden?*

1. Bij een overlijden (indien de nalatenschap een positief saldo heeft)
2. Bij schenking, wanneer de schenker binnen de drie jaar na de schenking overlijdt.

Wat zijn de verschillende tarieven?

- *Wat is de aanslagbasis?*

De successierechten worden berekend op de waarde van alle bezittingen van de overledene, na aftrek van de schulden. Het gaat hier om een progressieve aanslagbasis die wordt toegepast op het door elke erfgenaam ontvangen deel, steeds in functie van de verwantschapsband die hij heeft met de overledene. Deze aanslagbasis kan van gewest tot gewest variëren. Het is daarom zeer belangrijk precies vast te stellen in welk gewest de successierechten verschuldigd zijn.

Let op!

Zelfs als er geen effectieve betaling is geweest naar aanleiding van het overlijden van de verzekerde, moet er in sommige gevallen toch een aangifte gebeuren. Dit is het geval als de uitkering uit een levensverzekering, uitbetaald op het moment van het overlijden van de verzekerde, onderworpen is aan successierechten. In dat geval zal de aangifte van de successie ook de afkoopwaarde van het contract moeten vermelden in het geval de verzekeringnemer overlijdt vóór de verzekerde (zelfs indien er in dat geval geen uitkering is). Indien de afkoopwaarde niet bekend is, zal de aangifte gebeuren onder voorbehoud en zal er een bijkomende aangifte moeten gebeuren op het ogenblik van de effectieve betaling van het overlijdenskapitaal.

- *Waar (in welk gewest) zijn de successierechten verschuldigd?*

Het registratiekantoor waar de aangifte moet worden ingediend, is het kantoor van de plaats waar de overledene zijn laatste woonplaats (hoofdverblijfplaats) had. En wat als de overledene, in de vijf jaar voor zijn overlijden, in verschillende gewesten heeft gewoond (Brussels Hoofdstedelijk Gewest, Vlaanderen, Wallonië)? Dan moet de aangifte worden ingediend bij het kantoor van het gewest waar hij tijdens die vijf jaar het langst heeft gewoond.

- *Wat zijn de tarieven van de successierechten?*

VLAANDEREN

Rechtstreekse lijn, echtgenoten, samenwonenden

Schijf van het nettodeel		Som vorige schijven
van 0,1 tot 50.000 €	3%	-
van 50.000,01 tot 250.000 €	9%	1.500 €
meer dan 250.000 €	27%	19.500 €

Tussen broers en zussen

Schijf van het nettodeel		Som vorige schijven
van 1 tot 75.000 €	30%	-
van 75.000,01 tot 125.000 €	55%	22.500 €
meer dan 125.000 €	65%	50.000 €

Tussen alle andere personen

Belastingschijf		Som vorige schijven
van 1 tot 75.000 €	45%	-
van 75.000,01 tot 125.000 €	55%	33.750 €
meer dan 125.000 €	65%	61.250 €

BRUSSEL

Rechtstreekse lijn, echtgenoten, samenwonenden

Schijf van het nettodeel		Som vorige schijven
van 1 tot 50.000 €	3%	-
van 50.000,01 tot 100.000 €	8%	1.500 €
van 100.000,01 tot 175.000 €	9%	5.500 €
van 175.000,01 tot 250.000 €	18%	12.250 €
van 250.000,01 tot 500.000 €	24%	25.750 €
meer dan 500.000 €	30%	85.750 €

Hoofdverblijfplaats overledene : rechtstreekse lijn, tussen echtgenoten en samenwonenden

Schijf van het nettodeel		Som vorige schijven
van 1 tot 50.000 €	2%	-
van 50.000,01 tot 100.000 €	5,3%	1.000 €
van 100.000,01 tot 175.000 €	6%	3.650 €
van 175.000,01 tot 250.000 €	12%	8.150 €
van 250.000,01 tot 500.000 €	24%	17.150 €
meer dan 500.000 €	30%	77.150 €

Tussen broers en zussen

Schijf van het nettodeel		Som vorige schijven
van 1 tot 12.500 €	20%	-
van 12.500,01 tot 25.000 €	25%	2.500 €
van 25.000,01 tot 50.000 €	30%	5.625 €
van 50.000,01 tot 100.000 €	40%	13.125 €
van 100.000,01 tot 175.000 €	55%	33.125 €
van 175.000,01 tot 250.000 €	60%	74.375 €
meer dan 250.000 €	65%	119.375 €

Tussen ooms en tantes en neven en nichten

Schijf van het nettodeel		Som vorige schijven
van 1 tot 50.000 €	35%	-
van 50.000,01 tot 100.000 €	50%	17.500 €
van 100.000,01 tot 175.000 €	60%	42.500 €
meer dan 175.000 €	70%	87.500 €

Tussen alle andere personen

Belastingschijf		Som vorige schijven
van 1 tot 50.000 €	40%	-
van 50.000,01 tot 75.000 €	55%	20.000 €
van 75.000,01 tot 175.000 €	65%	33.750 €
meer dan 175.000 €	80%	98.750 €

WALLONIE

Rechtstreekse lijn, echtgenoten, samenwonenden

Schijf van het nettodeel		Som vorige schijven
van 1 tot 12.000 €	3%	-
van 12.500,01 tot 25.000 €	4%	375 €
van 25.000,01 tot 50.000 €	5%	875 €
van 50.000,01 tot 100.000 €	7%	2.125 €
van 100.000,01 tot 150.000 €	10%	5.625 €
van 150.000,01 tot 200.000 €	14%	10.625 €
van 200.000,01 tot 250.000 €	18%	17.625 €
van 250.000,01 tot 500.000 €	24%	26.625 €
meer dan 500.000 €	30%	86.625 €

Hoofdverblijfplaats overledene : rechtstreekse lijn, tussen echtgenoten en samenwonenden

Schijf van het nettodeel		Som vorige schijven
van 1 tot 25.000 €	1%	-
van 25.000,01 tot 50.000 €	2%	250 €
van 50.000,01 tot 175.000 €	5%	750 €
van 175.000,01 tot 250.000 €	12%	7.000 €
van 250.000,01 tot 500.000 €	24%	16.000 €
meer dan 500.000 €	30%	76.000 €

Tussen broers en zussen

Schijf van het nettodeel		Som vorige schijven
van 1 tot 12.500 €	20%	-
van 12.500,01 tot 25.000 €	25%	2.500 €
van 25.000,01 tot 75.000 €	35%	5.625 €
van 75.000,01 tot 175.000 €	50%	23.125 €
meer dan 175.000 €	65%	73.125 €

Tussen ooms en tantes en neven en nichten

Schijf van het nettodeel		Som vorige schijven
van 1 tot 12.500 €	25%	-
van 12.500,01 tot 25.000 €	30%	3.125 €
van 25.000,01 tot 75.000 €	40%	6.875 €
van 75.000,01 tot 175.000 €	55%	26.875 €
meer dan 175.000 €	70%	81.875 €

Tussen alle andere personen

Schijf van het nettodeel		Som vorige schijven
van 1 tot 12.500 €	30%	-
van 12.500,01 tot 25.000 €	35%	3.750 €
van 25.000,01 tot 75.000 €	60%	8.125 €
meer dan 175.000 €	80%	38.125 €

Hoe kunt u de financiële gevolgen van een overlijden opvangen?

De overlijdensverzekering

In sommige gevallen kunnen de successierechten, die de erfgenamen moeten betalen, behoorlijk oplopen (tot 80% van de ontvangen sommen). Vaak zit er voor de erfgenamen dan ook niets anders op dan een deel van de ontvangen goederen te verkopen.

Dit probleem kan gemakkelijk vermeden worden door een overlijdensverzekering af te sluiten die het bedrag van de geschatte successierechten dekt. Uw DWV-consulent zal u hierover graag alle nodige informatie verstrekken.

Hoe kunt u op de betaling van de successierechten anticiperen?

U kunt op de betaling van de successierechten anticiperen door reeds tijdens uw leven een deel van uw vermogen door te schuiven naar de volgende generatie.

- *De handgift*

De handgift kan gebruikt worden voor de schenking van een roerend goed (bijvoorbeeld een geldsom, een schilderij of een juweel). Daarbij gaat het goed rechtstreeks van de hand van de schenker naar de hand van de begunstigde. In dat geval zijn er geen successierechten verschuldigd, voor zover de schenker niet overlijdt binnen de drie jaar na de schenking.

Een ander belangrijk voordeel van de handgift is dat er geen tussenkomst van een notaris vereist is. Bijgevolg is deze schenking kosteloos (noch notariskosten, noch schenkingsrechten). Anderzijds moeten er wel een aantal formele vereisten in acht genomen worden.

- *Te vervullen voorwaarden*

Om van een schenking te kunnen spreken, moet het gaan om een effectieve, onherroepbare en volledig vrijwillige gift van de schenker aan de begunstigde. Deze laatste moet natuurlijk de schenking ook aanvaarden.

Er moet daarbij sprake zijn van een onmiddellijke 'verarming' van de schenker en van een daaraan gerelateerde 'verrijking' van de begunstigde.

Men moet deze transactie ook kunnen bewijzen. Het is daarom aangewezen een geschreven bewijs te bewaren van de schenking met daarop de datum waarop de schenking heeft plaatsgevonden. Dit laat toe om exact de begindatum van de eerder vermelde periode van drie jaar vast te leggen.

De meest gebruikelijke manier om de transactie te formaliseren is het uitwisselen van aangetekende brieven. Daarin deelt de schenker zijn intentie om te schenken mee en bedankt de begunstigde hem voor de gebeurde schenking.

De schenking kan natuurlijk ook via een overschrijving gebeuren. Maar let op: deze overschrijving moet volledig neutraal blijven. Er mag dus helemaal niet vermeld worden dat het om een gift gaat en er mag ook geen enkele boodschap mee gepaard gaan.

- *Welke goederen komen in aanmerking voor een handgift?*

Alles wat fysiek overgedragen kan worden: geld, meubelen, een auto, een postzegelverzameling, enz. Onroerende goederen, zoals een huis of een grond, komen niet in aanmerking voor een handgift.

- *Hoe kunt u de onzekere periode van drie jaar, inherent aan de handgift, vermijden?*

Dat kan door de handgift van roerend goed te laten registreren en verminderde schenkingsrechten te betalen (3 of 7% in Vlaanderen en Brussel en 3, 5 of 7% in Wallonië). Na de betaling van deze gereduceerde rechten zijn er geen successierechten meer verschuldigd.

Interessante denkpistes rond vermogensbeheer (planning) en het anticiperen op de betaling van successierechten:

Levensverzekeringen zijn zeer nuttig om op een optimale manier de overdracht van uw patrimonium te regelen.

Zij bieden u de mogelijkheid om een erfgenaam te bevoordelen ten opzichte van een andere binnen de grenzen van de wettelijke, reservataire verplichtingen. De begunstigden zullen echter nog wel successierechten moeten betalen.

Als het onderschrijven van een levensverzekering wordt voorafgegaan door een schenking, kan een vermogen zelfs worden overgedragen zonder successierechten (of met verlaagde schenkingsrechten op het ogenblik van de schenking). Op voorwaarde natuurlijk dat de schenker niet overlijdt binnen de drie jaar die volgen op de schenking.

*Voor meer informatie kunt u
steeds contact opnemen met uw DW-consulent.*

Nog een goede raad!

'Schenken' en 'erfissen' vormen een complexe materie. De informatie die we u in dit dossier meegeven, beperkt zich tot een aantal basisprincipes. We raden u dan ook aan om het advies van een gekwalificeerd expert te vragen voor u bepaalde stappen zet. Want zeker in deze materie is het respecteren van regels en procedures fundamenteel.

Woordenlijst

Aangifte van nalatenschap: de erfgenamen, legatarissen of begunstigden moeten binnen een bepaalde termijn de erfenis van de overledene aangeven aan de administratie van BTW, registratie en domeinen.

Akte van bekendheid: een akte waarin de notaris of de vrederechter alle erfgenamen van de overledene noteert, zodat zij hun rechten op de nalatenschap kunnen doen gelden.

Ascendenten: bloedverwanten in opgaande lijn, meestal ouders en grootouders.

Afstammelingen: personen die afstammen van een andere persoon (kinderen, kleinkinderen).

Begunstigde: de persoon of de instelling die een schenking ontvangt.

Beschikbaar deel: het deel van de erfenis dat niet gereserveerd is voor de reservataire erfgenamen en waarover de maker van een testament of de schenker vrij kan beschikken.

Fictieve massa: de integrale waarde van de erfenis, waar de waarde van alle, door de overledene tijdens zijn leven uitgevoerde schenkingen, is bijgeteld. De fictieve massa vormt de basis waarop de reserve wordt berekend.

Handgift: schenking van hand tot hand van fysieke goederen zoals bankbiljetten of juwelen. De begunstigde moet daarvoor geen successierechten betalen. Op voorwaarde dat de schenker niet overlijdt binnen de drie jaar na de handgift.

Legataris: persoon of instelling die in een testament wordt aangeduid als de begunstigde van een legaat.

Legaat: testamentaire beschikking waarbij de overledene bepaalde goederen nalaat aan een legataris.

Notariële schenking: een schenking uitgevoerd voor de notaris. De transactie wordt hierdoor geregistreerd en de begunstigde is registratierechten verschuldigd.

Reservataire erfgenaam: wettelijke erfgenaam die een beroep kan doen op zijn wettelijke reserve in de nalatenschap. De wet beschermt de reservataire erfgenaam automatisch. Het gaat daarbij over de afstammelingen, de langstlevende echtgenoot of de ascendenten.

Reserve: het deel van de erfenis dat 'gereserveerd' is voor de reservataire erfgenamen (de afstammelingen), de langstlevende echtgenoot en de ascendenten. De reserve is gelijk aan de fictieve massa min het beschikbare deel.

Schenker: de persoon die de schenking doet.

Schenking: een kosteloze, onmiddellijke en onherroepbare overdracht van een goed door de schenker. Deze overdracht gebeurt tijdens het leven van de schenker in het voordeel van een begunstigde die de schenking aanvaardt. Er bestaan verschillende soorten schenkingen, zoals de notariële schenking en de handgift.

Testament: geschrift waarin de erflater zijn legatarissen (erfgenamen) aanduidt, alsook het deel van de nalatenschap dat aan elkeen toekomt.

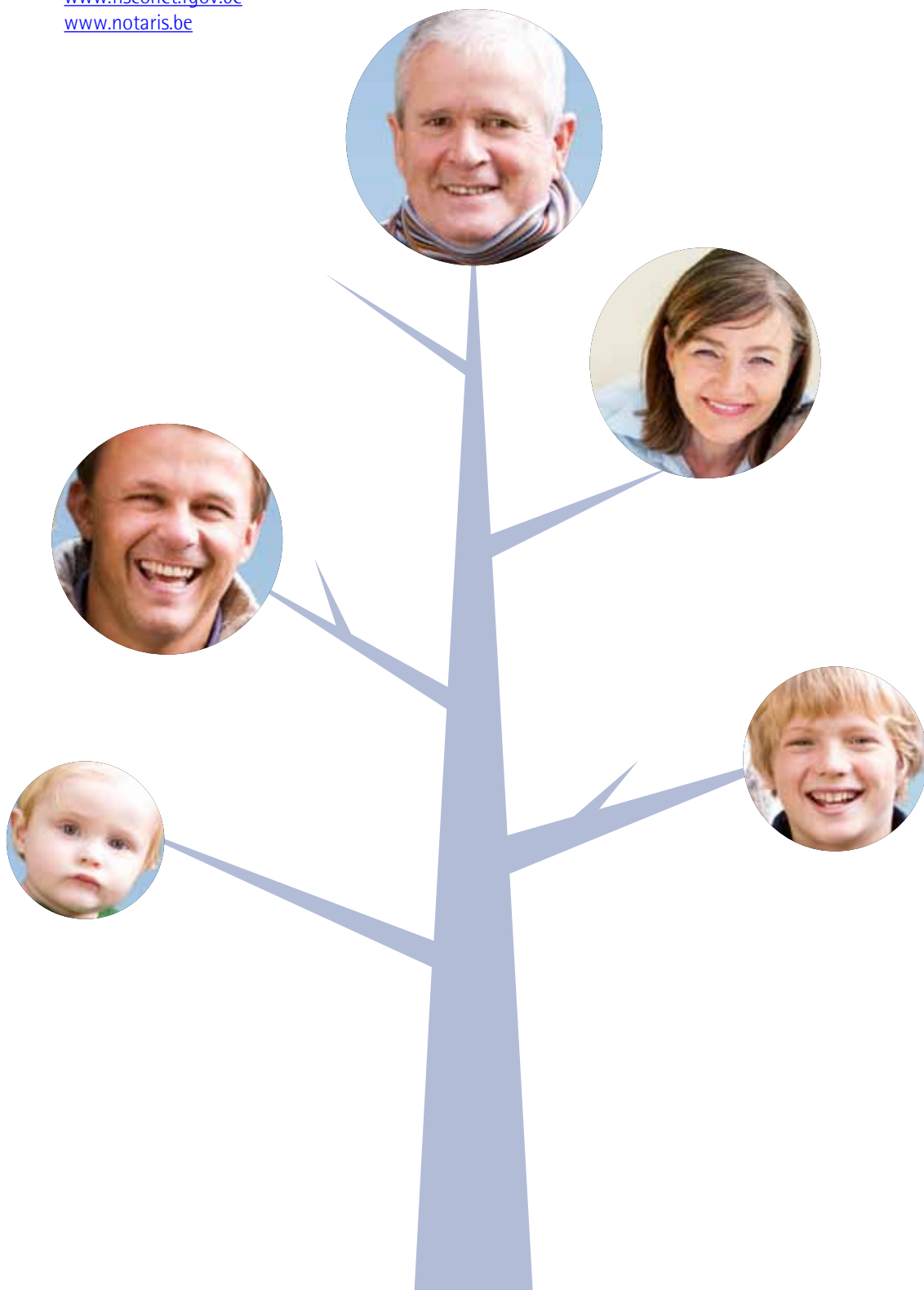
Interessante links:

www.vlaanderen.be/belastingen

www.brussel.irisnet.be

www.fisconet.fgov.be

www.notaris.be

Raad op mensenmaat

Daar draait het bij ons allemaal om. Bij DWV bent u immers geen nummer. Uw DWV-consulent staat borg voor een persoonlijke service, op uw maat:

- Uw DWV-consulent onderzoekt altijd welke formule u het beste past, of dat nu gaat over verzekeringen of beleggingen. U hebt meestal keuze uit een aantal alternatieven, 'à la carte'.
- U kunt altijd rekenen op praktische hulp bij schadegevallen. Eén telefoontje volstaat en uw DWV-consulent schiet in actie. U kunt alles aan hem overlaten.
- Wij zijn altijd tot uw dienst. U kunt op elk moment terecht bij uw DWV-consulent voor advies en hulp. Dankzij onze bijstandscentrale kan dat zelfs 24 uur per dag, 7 dagen op 7.
- Wij staan open voor al uw opmerkingen en suggesties. Stuur ze naar info@dvvlp.be. Wij sturen u binnen de 10 werkdagen een persoonlijk antwoord.

Portfolio21

DWV belegt volgens Portfolio21. Portfolio21 is gericht op de terugdringing van kinderarbeid en gedwongen arbeid, de bevordering van vrijheid van vereniging en van niet-discriminatie zoals bepaald in de basisconventies van de Internationale Arbeidsorganisatie. Portfolio21 sluit beleggingen uit in bedrijven die ernstige milieuschade veroorzaken door normovertreding. Voor meer informatie, zie www.portfolio21.info.

DWV verzekeringen
Livingstonelaan 6
B-1000 Brussel
www.dvv.be

Deze brochure beschrijft de modaliteiten en de fiscaliteit van toepassing op 01/03/2009.

DWV is een merk- en handelsnaam van DIB nv, verzekeringsonderneming, onder codenummers 0037, Livingstonelaan 6, B-1000 Brussel, RPR BW Brussel 04057/04.064, V.J., Guy Rolandt, Livingstonelaan 6, B-1000 Brussel - 328/2202NL - 03/09

Raad op mensenmaat